

FRAMTIDEN BOR I VANDA

VANDAS STADSSTRATEGI 2026–2029

v
a
n

INNEHÅLL

s. 3

Vandas framtid

s. 6

Tre viktiga huvudmål

s. 8 Ett gott liv i Vanda

s. 13 Ett attraktivt Vanda

s. 20 Ett Vanda med balanserad tillväxt

s. 26

Så här lyckas vi

s. 27 En stabil och hållbar ekonomi

s. 31 Personal och framgångsfaktorer

s. 34

**Program och
förbindelser genom
vilka strategin
förverkligas**

s. 38

Bakgrundsmaterial till strategin

VANDAS FRAMTID

Förord

Vanda är en levande och växande stad som snabbt förändras i hjärtat av huvudstadsregionen. Vi är Finlands mest internationella stad och hela landets port ut i världen. Våra invånare är yngre än genomsnittet i Finland. Vi är i allra högsta grad en stad för barn och unga och antalet personer i arbetsför ålder fortsätter att öka.

Den här staden har nycklarna till framtiden.

Vi bygger målmedvetet en bättre stad. Vanda är med sina över 250 000 invånare Finlands fjärde största stad och en av Finlands snabbast växande städer. Vår stads mångfald är vår styrka. Vi är en tvåspråkig stad. Totalt talas här över 120 olika modersmål. Undersökningar visar att invånarna i Vanda trivs i sin hemstad.

Den nya stadsstrategin ger vägledning till hur man kan utnyttja Vandas trumfkort för att uppnå balanserad tillväxt, livskraft och välfärd.

De senaste åren har inte varit lätta för Vanda. Omvärlden har blivit svårare: livskraften och byggandet har avtagit, arbetslösheten har ökat och skatteintäkterna minskat. Segregationen och känslan av otrygghet har också ökat. Allt detta kommer vi att försöka lösa med hjälp av den nya strategin.

Vandas ekonomi har drabbats av nedgången i Finlands ekonomi och under de kommande åren måste stadens ekonomi balanseras. Samtidigt måste man ändå skapa nytt, ta hand om livskraften och servicen i den växande staden. Vi går vidare med vetskapen om att utvecklingen av staden kräver tålamod och uthållighet.

Vi bygger modigt upp nya sätt att arbeta och skapar nytt kunnande i en föränderlig värld. Vi förbättrar företagets möjligheter att investera. Vi höjer Vandabornas utbildningsnivå. Vi erbjuder upplevelser och nya evenemang. Vi stärker kännedomen om staden och den lokala livskraften. Vi utvecklar stadens funktionalitet och boendet för att livet i Vanda ska erbjuda bra alternativ för alla.

Vi går före i världens förändringar, visar vägen för hela Finland. Det är viktigt att Vandabor i alla åldrar kan känna att Vanda är en trygg plats som de kan kalla sin egen. Detta förverkligas när alla har en plats i samhällsgemenskapen i Vanda och möjlighet till ett meningsfullt liv: arbete, relationer, fritidsintressen, upplevelser och lärande.

Vanda görs tillsammans. Invånare, personal, sammanslutningar, partner och intressegrupper deltar i byggandet av ett inspirerande och välmående Vanda. Det är en av de viktigaste nycklarna till framtiden. Alla behövs för att strategin ska kunna genomföras framgångsrikt.

Framtiden bor i oss!

Pekka Timonen
stadsdirektör

VISION

FRAMTIDEN BOR I VANDA

I framtiden kommer invånare, företag och idéer att hitta sitt hem i Vanda. Nya lösningar inom boende, mobilitet, hållbar utveckling, lärande och skapande av livskraft har förbättrat människors vardag liksom stadens image och anseende. Framtidens Vanda är en miljö i ständig utveckling där det är säkert, tryggt och trivsamt att leva, studera och arbeta.

VÄRDERINGAR

Stadens värderingar är den gemensamma uppfattningen om vad som är viktigt och värdefullt för oss. De styr stadens beslutsfattande och hela organisationens verksamhet.

Vanda har i sin verksamhet förbundit sig till likabehandling och jämlikhet samt till FN:s mål för hållbar utveckling. Vanda är en tvåspråkig och internationell stad.

ÖPPENHET avser att vårt beslutsfattande och hela vår verksamhetskultur är transparent. Vi är en föregångare i fråga om öppenhet. Vi lyssnar, möts och delar med oss av vår kunskap. Vi är en internationell stad. Vi förbinder oss till att upprätthålla en dialog med det omgivande samhället.

HÅLLBARHET avser att goda levnadsvillkor för nuvarande och kommande generationer tryggas. Inom beslutsfattandet och verksamheten beaktas ekologiska, sociala, ekonomiska och kulturella infallsvinklar.

MOD innebär självförtroende att fungera som vägvisare in i framtiden och lära sig av bästa praxis. Vi upprätthåller en experimenterande kultur, där vi agerar fördomsfritt samt omprövar invanda vanor. Vi tar fram nya lösningar och för dialog över gränserna.

SAMHÄLLSGEMENSKAP innebär delaktighet, liksom att tillit och solidaritet skapas, samt engagemang i de gemensamma målen. Invånarna, företagen, sammanslutningarna och de anställda bildar tillsammans en stark gemenskap och utgör goda partner för varandra.

TRE VIKTIGA HUVUDMÅL

Ett gott liv i Vanda
Ett attraktivt Vanda
Ett Vanda med balanserad
tillväxt

Ett gott liv i Vanda

Vanda är en hemstad med livskvalitet för alla invånare

- Vi ger barn och unga en stark grund för livet
- Vi stärker gemenskapen
- Vi ökar trivseln i stadscentrumen
- Vi förbättrar säkerheten
- Vi ser äldre som en resurs

Ett attraktivt Vanda

Ett livskraftigt Vanda i förnyelse lockar människor och företag

- Vi lockar experter och företag
- Vi utmärker oss som en föregångare inom utbildning.
- Vi erbjuder mångsidiga boendialternativ
- Vi inspirerar med nya upplevelser

Ett Vanda med balanserad tillväxt

Vanda växer ekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt hållbart.

- Vi stoppar den regionala segregationen
- Vi säkerställer integrationen
- Vi höjer sysselsättningen och utbildningsnivån
- Vi skyddar och stärker den mångfaldiga naturen och säkerställer en framtid med ett hållbart klimat

SÅ HÄR LYCKAS VI EN STABIL OCH HÅLLBAR EKONOMI

- Vi balanserar driftsekonomin
- Vi ökar inkomsterna
- Vi stoppar skuldsättningen
- Vi styr stadens tillväxt på ett kontrollerat sätt

Framgångsfaktorer Personal Kunskapsbaserad grund Nätverk

TRE VIKTIGA HUVUDMÅL

ETT GOTT LIV I VANDA

Vanda är
en stad med ett gott liv för
alla Vandabor

Vi ger barn och
unga en stark
grund för livet

Vi stärker
gemenskapen

Vi ökar trivseln i
stadscentrumen

Vi förbättrar
säkerheten

Vi ser äldre
som en
resurs

ETT GOTT LIV I VANDA

Vi ser till att **barn och unga får mångsidiga möjligheter** att upptäcka sina egna styrkor genom ledda hobbyer, kultur, motion och idrott och många andra aktiviteter. Vi lyssnar extra noggrant på barn och unga för att kunna erbjuda dem en plats att växa upp som motsvarar deras önskemål. Vi utvärderar regelbundet hur vår verksamhet och våra beslut påverkar barn och unga.

Vi satsar på att **alla våra invånares vardag ska vara smidig och livet aktivt**. Med lättillgängliga kultur- och idrottstjänster och de gemenskaper som bildas genom dem får vi människor att slå rot i staden. Vi förbättrar likabehandlingen, jämlikheten och tillgängligheten i vår verksamhet.

Vi utvecklar **stadscentrumen** till städade och aktiva platser där människor trivs. Vi skapar förutsättningar för en fungerande vardag, företagsverksamhet och evenemang och förbättrar särskilt trivseln i stationsområdena.

Vi stärker både **säkerheten och känslan av trygghet** genom att erbjuda människor gemensamma upplevelser och meningsfulla aktiviteter. Vi utvecklar stadens övergripande säkerhetstänkande och kriställighet. Vi tar i beaktande att säkerheten anknyter till såväl förebyggande och hantering av krissituationer som till allt i vardagen – från stadsmiljö till trafik och från datasystem till utkomst. Vi bygger ett tryggt, lyhört och vaket Vanda tillsammans med invånare, myndigheter och partner. Vanda och Kervo välfärdsområde är en viktig partner för oss också när det gäller säkerheten.

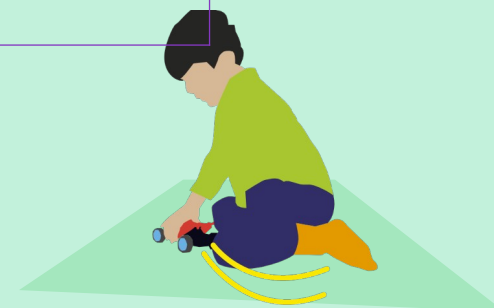

Strategiska huvudindikatorer

Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
Andelen personer som upplever att deras livskvalitet är god (Livskvalitetsindikator** TerveSuomi)	54,8 (Vanda 2020) 48,1 (Vakehyva 2024)	57 %.
Barns och ungas nöjdhet med livet	83 % (åk 4 och 5) 68 % (åk 8 och 9) 69 % (2:a stadiet, gymnasiet) 69 % (2:a stadiet, yrkesutb.)	89%7 4%7 5%7 5 %

* Vi återgår till nivån före coronapandemin i mätarna.

**WHO8-EUROHIS-livskvalitetsindikatorn beaktar svarspersonens bedömning av livskvaliteten, tillfredsställelsen över sin hälsa, hanteringen av vardagen, sig själv, sina relationer och förhållandena i bostadsområdet samt upplevelsen av hur den egna energin och ekonomin räcker till för att leva

ETT GOTT LIV I VANDA – Mål och mätare

Mål	Mätare	Utgångsnivå 2024	Målnivå 2029
Vi förbättrar gemenskapen	Tillhör en för dem viktig grupp eller gemenskap, % av svarspersonerna (Delaktighetsenkäten)	73 %	77 %
Vi förbättrar Vandabornas trygghet och säkerhet	Andelen personer som upplever att Vanda är en trygg och säker stad Upplever sitt eget grannskap som tryggt och säkert Upplever sitt eget bostadsområde som tryggt och säkert Brott mot liv och hälsa, egendomsbrott samt narkotikabrott i Vanda i förhållande till invånarantalet (brott/1000 invånare)	2, 76 (Mycket säker/säker) 3,86 % (Mycket säker/säker) 3,38 % (Mycket säker/säker) (Enkäten om säkerhet) 93,11 (Statistikcentralen)	3,3 4,3 3,9 Under 80
Alla barn har en hobby där de får lära sig saker och göra saker tillsammans med andra.	Andelen 7–17-åringar som deltar i hobbyer under ledning eller tillsammans med andra (Hobbyundersökning)	Utgångsnivån fastställs. Hobbyundersökningen blir klar före behandlingen i fullmäktige.	Målnivån fastställs. Hobbyundersökningen blir klar före behandlingen i fullmäktige.
Vi förbättrar livskraften i stadscentrumen	Riksomfattande beräkning av livskraften (Levande stadskärnor rf) Utvecklingen av antalet arbetsplatser i stadscentrumen (m ² -vy) Renovering av en station per år 2027–2029	Totalt livskraftstal: 3,895 Omfattningen på arbetsplatsbyggandet i stadscentrumen i m ² -vy har inte specificerats. Uppföljningen utvecklas i början av 2026. Områdena kring stationen har inte satts i skick målinriktat.	Det totala livskraftstalet ökar när befolkningmängden ökar. * Omfattningen på arbetsplatsbyggandet i stadscentrumen minskar inte, dvs. förändringen i m ² -vy > 0. Myrbackas och Björkbys stationområden har satts i skick, likaså Kivistö station. Istandsättningsplaner har utarbetats för alla stationsområden och det har avtalats om underhållsansvaret.
Vi förbättrar trivseln i Vanda	Nöjdheten med det egna bostadsområdet ökar i varje storområde (Invånarbarometern)	78% (nöjd eller ganska nöjd på Vandas nivå).	83%**

* Stadscentrumens livskraftstal beräknas så att man från antalet butiker och restauranger drar av tomma affärslokaler och resultatet divideras med hela stadens invånarantal. Antalet kommersiella tjänster och antalet invånare ökar inte alltid i samma proportion, vilket gör att trenden i kraftigt växande städer kan vara nedåtgående.

** Vi återgår till nivån för invånarbarometern 2018 som gällde före coronapandemin.

ETT ATTRAKTIVT VANDA

Ett livskraftigt Vanda i
förnyelse lockar människor
och företag

ETT ATTRAKTIVT VANDA

Vi lockar
kompetens och
företag

Vi utmärker
oss som en
föregångare
inom
utbildning

Vi erbjuder mångsidiga
boendearter

Vi inspirerar
med nya
upplevelser

Vi säkerställer att det blir **allt enklare för kompetens och företag att komma till Vanda och växa här**. Vi är i ständig kontakt med företag och näringslivet. Vi försöker särskilt nå företag som skapar arbetsplatser för Vandabor samt företag som stärker vår position som ett arbetsplatsområde med hög kompetens som lockar kompetens också längre bort ifrån. Vi ser också till att det finns tjänster för internationell kompetens och deras familjer. Vi bygger Finlands ledande arbetsplats- och innovationsområde av Aviapolis.

Den trafikmässiga tillgängligheten är en konkurrensfördel för oss som vi vill förstärka. Vi är med och utvecklar regionala trafiklösningar som en sammanhållen helhet. Vårt gemensamma mål är att huvudstadsregionen hållbart och som helhet ska kunna förlita sig på kollektivtrafiken. Vi förbättrar också förutsättningarna för gång och cykling. Samtidigt är det viktigt att få alla trafikformer att fungera parallellt.

Vi utvecklar utbildningen och undervisningen för framtidens behov. Vi fokuserar särskilt på att stärka läsfärdigheterna på alla utbildningsnivåer. Vårt samarbete med vårdnadshavarna är effektivt, och vi stödjer eleverna och familjerna i vardagen. Våra daghem och läroanstalter erbjuder lika bra och trygga miljöer för att växa och lära sig på alla håll i staden.

Vi säkerställer omfattande och starka grundläggande färdigheter och dessutom säkerställer vi utmärkta förutsättningar för vidare studier och arbetsliv. Individuella och flexibla möjligheter till lärande erbjuds i alla livsskeden.

Vi erbjuder många alternativ för boende. Vi styr bostadsproduktionen balanserat så att det finns ett hem i Vanda för alla och i alla livssituationer. Vi skapar livskraftiga och socialt hållbara bostadsområden och byar där människor vill bo, där de trivs och där de rotar sig. Stadsboendet varvas med grönskande och trivsamma småhusområden och värdefull närnatur. I närheten av spårvagnslinjen byggs trivsamma stadssmåhus.

Ett exempel på ny bostadsområdesplanering är det kommande **Färgfabriksområdet**.

Färgfabrikens historiska miljö kommer att sticka ut i hela huvudstadsregionen. Det är nära till rekreationsområden, trafikförbindelser, tjänster och arbetsplatser. Området livar upp Kervo åstrand och fungerar som en del av Dickursby centrum. Nya **Katrineberg** i Sjöskog representerar å sin sida ett byliknande småhusområde som även lockar till sig närturism. Vi lägger fram möjligheter för nya motsvarande småhusområden.

Av **upplevelsernas Vanda** skapar vi ett unikt och uppseendeväckande alternativ för olika evenemang. Vanda stärker sin position som en nationell och internationell evenemangsstad. Vi söker aktivt nya evenemang och utnyttjar branschens nätverk. Vi utvecklar nya eller tillfälliga evenemanglokaler speciellt för stora publiker. Med upplevelsedestinationer och evenemang stödjer vi serviceaffärsverksamhet som är betydelsefull för oss. Som dragplåster lyfter vi också fram nya platser som urskiljer sig, som Myrbacka stadskulturhus och det nya Flygmuseet.

ETT ATTRAKTIVT VANDA

Spårvagnsstaden är vårt strategiska projekt. Vanda blir Finlands fjärde **spårvagnsstad** när vi bygger en spårväg i Vanda under denna strategiperiod. De områden som omger spårvagnslinjen i Håkansböle, Dickursby och Aviapolis kommer att vara en viktig tillväxtriktning för oss under de kommande årtionena både när det gäller arbetsplatser, tjänster och bostäder. Spårvagnen ökar Vandas attraktionskraft: en högkvalitativ och tillgänglig kollektivtrafikförbindelse förnyar gatubilden och gör vardagen smidig. Med ett mångsidigt utbud av bostäder och tjänster lockar vi till oss nya invånare till området vid spårvagnslinjen i närheten av arbetsplatser. Vi ser till att invånarna kan delta i spårvagnsstadens berättelse på olika sätt under hela resan.

Mål

Vandaspåran blir färdig år 2029 och spårvagnsstaden kring banan utvecklas

Utgångsnivå

Byggandet av spårvägen inleddes år 2025.

Målkostnaden för Vandaspårans projektplan 2025 är 750 miljoner €, varav Vandas andel är 541 miljoner €

Den nya våningsyta som planerats i området för spårvägens dispositionsplan uppgår till 77 206 m²-vy

Uppföljningen utvecklas i början av år 2026.

Mätare

Måltidtabell för byggandet av spårvägen

Målkostnader för byggandet av spårvägen

Våningsyta (m²-vy) som planlagts i området för Vandaspårans dispositionsplan

Inkomster från markanvändningen i området för Vandaspårans dispositionsplan (markförsäljningsvinster, markarrendeinkomster och ersättningar för markanvändningsavtal totalt)

Målnivå

Trafiken på spårvägen kan inledas år 2029.

Projektplanens målkostnad underskrids.

Ny våningsyta i området för Vandaspårans dispositionsplan, totalt 400 000 m²-vy (netto) under strategiperioden 2026–2029

Inkomster från markanvändning, totalt 40 milj. € under strategiperioden 2026–2029

ETT ATTRAKTIVT VANDA - mål och mätare

Strategiska huvudmätare

Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
Bild av Vanda, potentiella invånare och nuvarande invånare (undersökningen Vetovoima & pitovoima)*	Potentiella invånare: 3,13 Nuvarande invånare: 3,41 (2024)	3,43 3,83
Inflyttningens och utflyttningens inverkan på kommunalskatteinkomsterna	-2,6 miljoner euro (2023)	>0

*Det numeriska värdet är medelvärde av sex påståenden som beskriver attraktionskraften i anslutning till stadens läge, tjänster, kostnadsstruktur, ekonomiska livskraft, gemenskap och miljö, vilka svarspersonen bedömer på en skala från 1 till 5.

ETT ATTRAKTIVT VANDA - mål och mätare

Mål	Mätare	Utgångsnivå 2024	Målnivå 2029
6. Vi stärker Vandas attraktionskraft som ett upplevelserikt besöksmål	Andel av hela befolkningen som anser att Vanda är ett intressant turistmål	23,5 %	30 %
7. Antalet sysselsättande företag ökar	Det sammanlagda antalet arbetsplatser som möjliggörs av tomtöverlåtelse och utbyggnadsprojekt Andelen ny arbetsplatsvåningsyta i godkända planer (netto m ² -vy)	Nya arbetsplatser 250 st. Arbetsplatsvåningsyta planlades år 2024 totalt sett 213 766 m ² -vy (brutto). Ny arbetsplatsvåningsyta planlades år 2024 - 95 105 m ² -vy.	Nya arbetsplatser 400 st. per år under strategiperioden 2026–2029. Mängden ny arbetsplatsvåningsyta totalt 200 000 m ² -vy under strategiperioden 2026–2029.
8. Vi skapar mångsidigare bostadsutbud och ägarformer	Andelen ägar- och delägarbostäder av bostadsproduktionen (%) Antalet småhusbostäder (påbörjade, st.) Andelen statligt understödda hyresbostäder av bostadsproduktionen (påbörjade, st.) Andelen ny bostadsvåningsyta som placeras i en zon för hållbar tillväxt (%)	Andelen ägarbostäder av bostadsproduktionen 41,2 %. Inga delägarbostäder färdigställdes. Antalet småhusbostäder 136 st.* Andelen statligt understödda hyresbostäder av den påbörjade bostadsproduktionen 53 % och 215 st. * 79,1 % av den nya bostadsvåningsytan placerades i generalplanens zon för hållbar tillväxt.	Ägarbostädernas andel av bostadsproduktionen: 50 %. Modeller för byggande av nya delägarbostäder har pilottestats i Vanda. Antal småhusbostäder (påbörjade) totalt 2000 st. under strategiperioden 2026–2029. Andelen statligt understödda hyresbostäder av den påbörjade bostadsproduktionen 2026–2029: 20 %. 80 % av den nya bostadsvåningsytan placeras i generalplanens zon för hållbar tillväxt.

* År 2024 är andelen småhus och understött boende av all bostadsproduktion exceptionellt stor på grund av lågkonjunkturen inom byggbranschen.

ETT ATTRAKTIVT VANDA - mål och mätare

Mål	Mätare	Utgångsnivå 2024	Målnivå 2029
9. Vi utökar stadsgrönskan och näraturens tillgänglighet	Uppnåendet av målnivåerna för tomtspecifik gröneffektivitet i detaljplaner och bygglov (%) Resultaten från granskningarna av grönområdenas dimensionering och tillgänglighet (SAAVU)	Utgångsnivåer vid definitionen.	Tomtspecifik gröneffektivitet uppnås i detaljplaner till 100 % och i bygglov till 90 %, eftersom enskilda motiverade avvikelser är möjliga. Närnaturen är lätt att nå från alla bostäder. Minimivärdena för grönområdenas dimensionering och tillgänglighet (SAAVU) uppfylls i de dispositionsplaner och detaljplaner som förändrar nätverket av grönområden på ett betydande sätt.
10. De grundläggande färdigheterna stärks och inlärningsresultaten förbättras inom småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och på andra stadiet	Bedömning av lärandet i årskurs 3, 6 och 9. Genomsnittet av medelbetygen i grundskolans slutbedömning (alla ämnen) Genomsnittet av bifallsrösterna för studentprov Genomsnittligt betyg för olika yrkesexamensdelar Andel behöriga lärare inom småbarnspedagogiken Graden av deltagande när det gäller barn med ett främmande språk som modersmål	Mätning av utgångsnivå på våren 2026 7,98 (våren 2024) 4,10 (våren 2025) 4,0 (2024) Andel behöriga lärare inom småbarnspedagogiken 57,4 % Graden av deltagande när det gäller barn i 2–4-årsåldern med ett främmande språk som modersmål 80 %.	Resultaten förbättras under strategiperioden 8,0 4,5 4,2 65 % Graden av deltagande när det gäller barn i 2–4-årsåldern med ett främmande språk som modersmål 85 %

TRE VIKTIGA HUVUDMÅL

BALANSERAD TILLVÄXT I VANDA

Vanda växer ekologiskt,
socialt, kulturellt och
ekonomiskt hållbart

Vi stoppar
segregationen
mellan
områdena

Vi tryggar
integrationen

Vi höjer
sysselsättningen
och
utbildningsnivån

Vi skyddar och
stärker den
mångfaldiga
naturen och
säkerställer en
framtid med ett
hållbart klimat

BALANSERAD TILLVÄXT I VANDA

Vi säkerställer tillräckliga tjänster i hela Vanda. Vid styrningen av tillväxt och investeringar granskar vi alla våra storområden – Myrbacka, Kivistö, Aviapolis, Dickursby, Korso, Björkby och Håkansböle – som helheter. Vårt mål är att områdenas attraktionskraft ökar och att **segregationen mellan områdena avstannar**. Vi förstärker den positiva utvecklingen särskilt i områden med mycket socialt illamående. Vi bekämpar ojämlikheten mellan områdena i samarbete med Vanda och Kervo välfärdsområde samt andra myndigheter och organisationer. Vi säkerställer att det också finns utrymme för förnyelse av gamla områden i och med att staden växer.

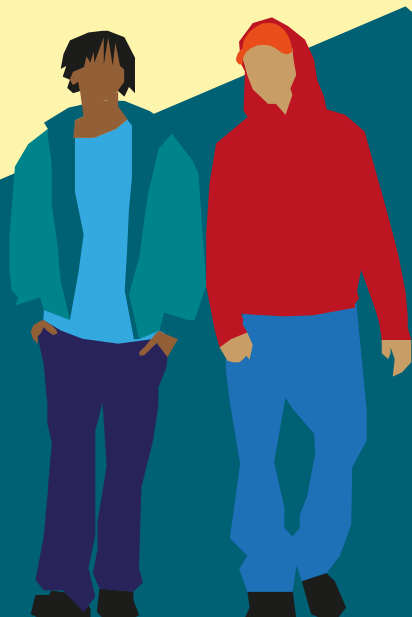
Vi förbinder oss att ta hand om naturen och göra mer nytta än skada för den. Vi skyddar närskogar och andra viktiga naturobjekt. Vi agerar ambitiöst för att bevara mångfalden i naturen och säkerställer vår **ekologiska hållbarhet** genom åtgärder som stöder klimatet, den cirkulära ekonomin och en miljövänlig vardag. Vi förbereder oss för effekterna av klimatförändringen.

Integrationen av invånare är en kritisk faktor för oss inom alla tjänster. Vi erbjuder integrationsservice som en helhet, på ett tillgängligt sätt och vid rätt tidpunkt. Vi säkerställer kunskaper i finska eller svenska för människor från alla bakgrunder så att

de blir en del av samhället i Vanda, kan utbilda sig och få arbete.

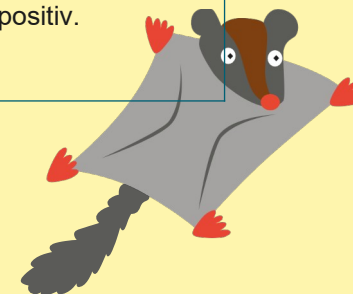
Vi höjer utbildningsnivån så att alla Vandabor har minst en examen på andra stadiet och tillräckliga kunskaper för fortsatta studier eller arbetslivet. Vi höjer andelen invånare i Vanda som avlagt examen på högre nivå.

Vi förbättrar sysselsättningen genom att vara insatt i hur arbetsmarknaden i området ser ut och genom att stödja behoven hos arbetssökande och arbetsgivare. Vårt mål är att stärka kompetensen och underlätta för alla Vandabor att få arbete. Vi satsar på livslångt lärande, utbildning och omskolning i samarbete med läroanstalter, företag och arbetskraftsservicen. Vi bedriver ett nära samarbete med välfärdsområdet för att kunna stödja sysselsättningen på ett övergripande sätt och beakta behoven i fråga om hälsa, funktionsförmåga och socialt stöd. Vi främjar företagande och erbjuder stöd för att starta företagsverksamhet. Vi stödjer ungas möjligheter till utbildning, läroavtals- och sysselsättningsstigar samt företagande individuellt. Särskild uppmärksamhet fäster vi vid unga som inte arbetar eller utbildar sig.

Strategiska huvudmätare

Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
Skatteinkomster / invånare	2434 € / invånare	2628 € / invånare
Naturens och den byggda miljöns ekologiska tillstånd uttryckt i naturvärdeshektar	En mätare som beskriver naturens tillstånd baserat på naturvärdeshektar utvecklas som samarbete mellan de 10 största finska städerna. Utgångsnivån är inte ännu känd.	Naturens och den byggda miljöns ekologiska tillstånd förbättras från utgångsnivån så att förändringen i naturens tillstånd som helhet är nettopositiv.

BALANSERAD TILLVÄXT I VANDA – mål och mätare

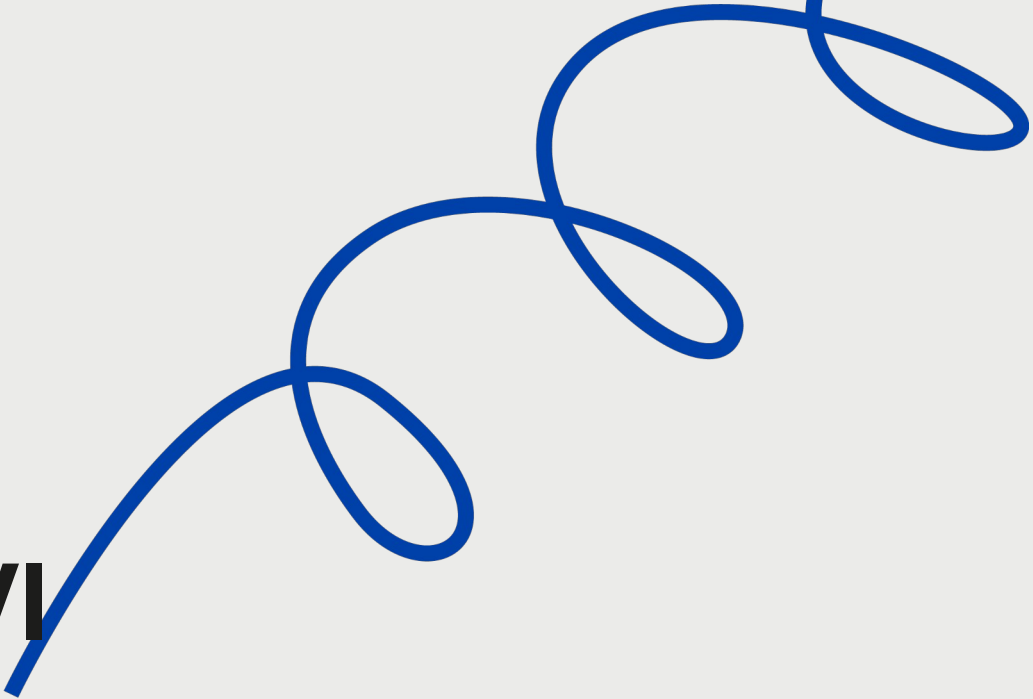
Mål	Mätare	Utgångsnivå 2024	Målnivå 2029
11. Vi höjer sysselsättningsnivån	Sysselsättningsnivå Ungdomsarbetslöshet	72,8 % (2023, Statistikcentralen) 3822	Vi överskrider genomsnittet för C6-städerna* 3500
12. Vi höjer utbildningsnivån	Andel högutbildade av befolkningen Personer som avlagt examen på minst andra stadiet	36 % (2024, Statistikcentralen) 73 %	40 % 80 %
13. Vi lyckas med integrationen	Sysselsättningsnivå hos personer med ett främmande språk som modersmål Utbildningsnivå	Sysselsättningsnivå 59,5 % (2023) Utbildning på grundnivå eller okänd 54 % (2024, Statistikcentralen)	Vi överskrider genomsnittet för C6-städerna Vi underskrider genomsnittet för C6-städerna
14. Studerande på andra stadiet kommer in på fortsatta studier eller träder in i arbetslivet	Studerande som blivit sysselsatta efter avlagd yrkesexamen Studerande inom fortsatta studier efter avlagd examen på andra stadiet	Sysselsatta 67 % ett år efter avlagd examen (2023) Inom fortsatta studier 11,9 % ett år efter avlagd yrkesexamen (2023) Inom fortsatta studier 46,7 % ett år efter avlagd studentexamen (2023)	Sysselsatta 70 % ett år efter avlagd examen Inom fortsatta studier 15 % ett år efter avlagd yrkesexamen Inom fortsatta studier 50 % ett år efter avlagd studentexamen
15. Vi stoppar segregationsutvecklingen i områdena	Socioekonomiskt sammanräknat antal**	52	Värde för år 2025
16. Vi höjer sysselsättningsnivån	Långtidsarbetslöshet	7732	7490 *inbegriper förändringen i lagen om utkomststöd.

* C6-städerna är de 6 största städerna, Helsingfors, Esbo, Tammerfors, Åbo och Uleåborg. Sysselsättning är en konjunkturkänslig indikator. Därför är det bra att ställa målet i relation till jämförelsegruppen. **Det socioekonomiska sammanräknade antalet består av tre sammanräknade faktorer: 1) andelen 25–64-åringar som endast har slutfört en utbildning på grundskolenivå av hela befolkningen i samma ålder, 2) arbetslöshetsnivån, det vill säga andelen personer som anmält sig som arbetslösa av hela arbetskraften, och 3) låginkomstgraden, det vill säga andelen hushåll som tillhör den lägsta inkomstfemtedelen

BALANSERAD TILLVÄXT I VANDA – mål och mätare

Mål	Mätare	Utgångsnivå 2024	Målnivå 2029
17. Vi minskar växthusgasutsläppen	CO2-utsläpp: CO2-utsläpp per invånare produktrelaterade konsumtionsutsläpp	Regionala totala utsläpp (HRM:s beräkning): 790 kt CO2-ekv. (-27 % (1990-2024)) 3,1 t CO2-ekv./invånare Konsumtion (KULMA-beräkning): 8,34 t CO2-ekv./invånare	Totala utsläpp 524 kt CO2-ekv.*1,9 t CO2-ekv./invånare Produktrelaterade konsumtionsutsläpp 7,07 t CO2-ekv./invånare
18. Vi är naturpositiva senast år 2030	Utökning av naturskyddsområden (st.). Omfattningen av den skadliga inverkan på naturen och antalet kompenserade naturvärden mäts per respektive detaljplan: Icke-försämringen av naturen mätt med naturvärdeshektar.	Naturskyddsområden: 54 st. (material från Finlands miljöcentral) Naturvärdeshektar har inte beräknats tidigare.	Fem (5) förslag om naturskyddsområden till NTM-centralen per år under strategiperioden 2026–2029. Nätverket av naturskyddsområden har stötts med andra områden som stöder mångfalden (OECD-områden). I alla godkända detaljplaner har skadorna på naturtyperna kompenserats fullt ut och icke-försämring av naturen har uppnåtts.

*En utsläppsminskning på 80 % jämfört med år 1990 uppnås senast år 2030 med undantag för utsläppen från fjärrvärme. Efter utsläppen binds den återstående andelen till koldioxidsänkor eller så används eventuella externa utsläppsminskningsenheter. För fjärrvärmeutsläppens del är målet att uppnå klimatneutralitet senast år 2035. Målet inkluderar minskning och lagring av utsläpp.

SÅ HÄR LYCKAS VI

SÅ HÄR LYCKAS VI

EN STABIL OCH HÅLLBAR EKONOMI

Vi balanserar vår ekonomi och
investerar i framtiden

VANDAS STADSSTRATEGI 2026–2029

SÅ HÄR LYCKAS VI EN STABIL OCH HÅLLBAR EKONOMI

Vi balanserar
driftsekonomin

Vi ökar
inkomsterna

Vi styr stadens
tillväxt på ett
kontrollerat sätt

Vi stoppar
skuldsättningen

SÅ HÄR LYCKAS VI EN STABIL OCH HÅLLBAR EKONOMI

Endast genom en stark ekonomi kan vi nå våra viktiga mål, det vill säga att även i fortsättningen säkerställa invånarnas välfärd, stadens attraktionskraft samt en balanserad och kontrollerad tillväxt.

Vid finansieringen av tjänster beaktar vi befolkningstillväxten och kostnadsökningen. Vi satsar särskilt på fostran och lärande som också bygger upp en grund för vår framtid. Samtidigt **balanserar vi vår driftsekonomi** under strategiperioden. Vi håller utgifternas ökning på en måttlig nivå, ser över inkomsternas och utgifternas struktur och vidtar produktivitetsåtgärder. Vi utnyttjar digitalisering, automatisering och artificiell intelligens. Vi strävar efter inbesparingar inom upphandlingar och användningen av lokaler.

Vi fokuserar på att öka Vandas livskraft och inkomstbas. Vi söker och utnyttjar aktivt också extern finansiering. Vi ser till att koncernbolagen för sin del bidrar till att stärka stadens ekonomi. Med hjälp av den nya strategin strävar vi efter en långsiktig och allt starkare ökning av stadens skatteinkomster.

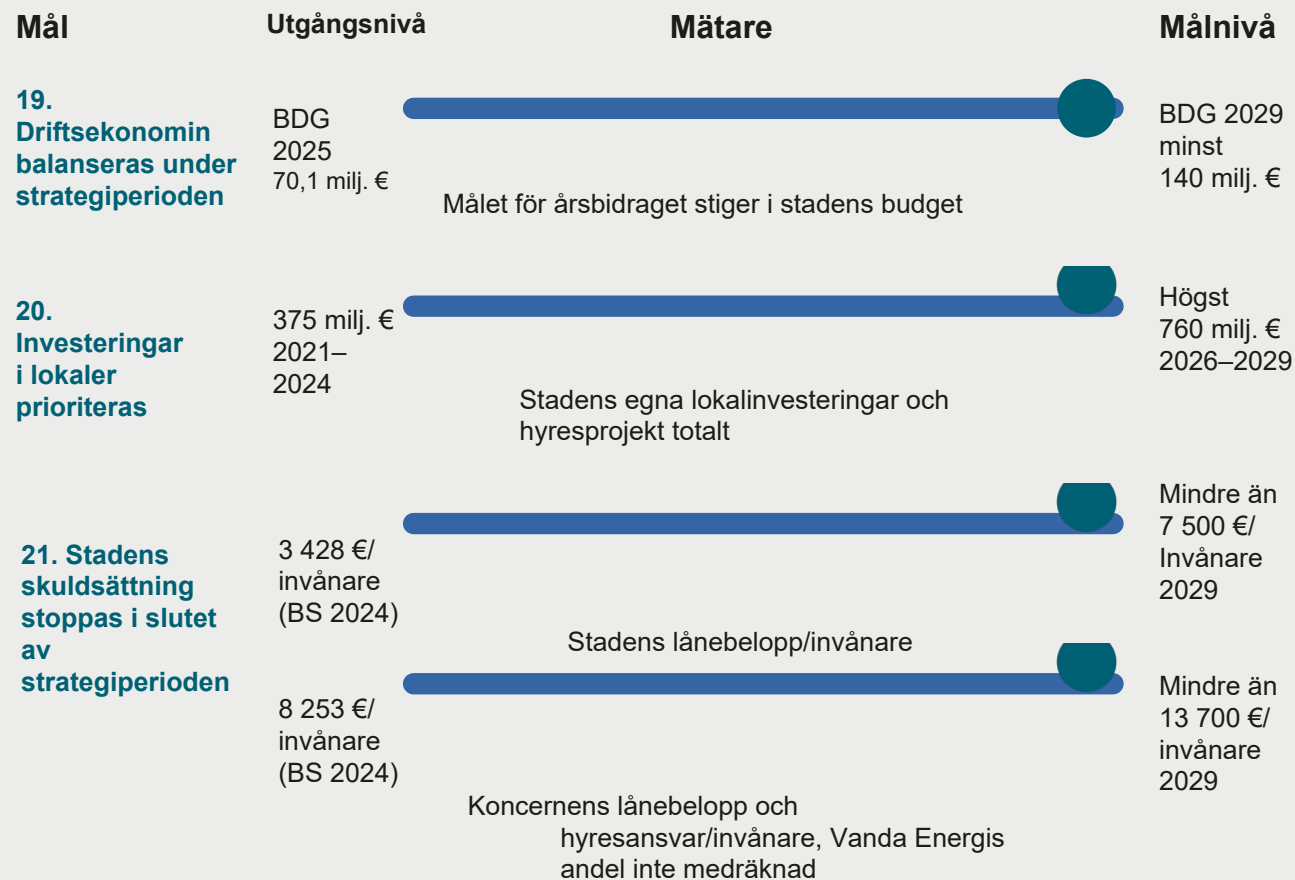
Vi bygger den största investeringen i Vandas historia, det vill säga **Vandaspåran**, under denna strategiperiod. Spårvägen är en investering i framtiden och fördelarna med den kommer att märkas under de kommande årtiondena. Vi styr investeringarna utifrån tillväxtutsikterna. Vi utför nödvändiga investeringar i nybyggandet och reparationsbyggandet och i fråga om offentliga anläggningstillgångar.

Vi skapar och etablerar en modell för investeringar, genom vilken vi **proaktivt styr stadens tillväxt, planering och nytt byggande**. Det här görs utgående från de olika behoven i områdena och på ett sådant sätt att vi säkerställer tillräckliga tjänster i hela Vanda. Lokalinvesteringar genomförs av såväl staden, koncernbolagen som externa investerare. Vi testar aktivt nya sätt att genomföra investeringar under strategiperioden.

Det svaga ekonomiska läget och investeringen i Vandaspåran ökar stadens lånebelopp under strategiperioden. **Vi stoppar skuldsättningsutvecklingen i slutet av strategiperioden** tack vare balanseringen av driftsekonomi och slutförandet av Vandaspårans investering.

SÅ HÄR LYCKAS VI EN STABIL OCH HÅLLBAR EKONOMI

SÅ HÄR LYCKAS VI

PERSONAL OCH FRAMGÅNGSFAKTORER

Tillsammans kommer vi att lyckas:
Vår personal och våra andra
framgångsfaktorer hjälper oss att
nå vårt mål

SÅ HÄR LYCKAS VI PERSONAL OCH FRAMGÅNGSFAKTORER

Vi är
humana i
vårt arbete

Vi stärker vår
förmåga att förnya
och hitta lösningar

Vi vågar
skilja oss
från
mängden

Vi arbetar
systemiskt

SÅ HÄR LYCKAS VI PERSONAL OCH FRAMGÅNGSFAKTORER

En förutsättning för att lyckas med strategin är att vi tillsammans bygger upp vår stad för människorna och företagen. De fyra framgångsfaktorer som vi har fastställt hjälper oss att nå målen i strategin. Vi utvecklar tillsammans personalens kompetens, välbefinnande i arbetet, ledning och verksamhetskultur för att stärka dessa områden. Som riktlinjer för detta utarbetar vi gemensamma principer för personalen.

I vårt arbete syns **närheten till människan** som kundorienterad service, smidiga digitala lösningar och i ledarskapet. Vi utvecklar staden med invånarnas och andra kunders perspektiv i åtanke. Vi stärker personalens välbefinnande i arbetet och arbetarskyddet i olika sammanhang och möten. Alla har möjlighet att vara delaktiga och påverka utvecklingen av sitt arbete och sin arbetsgemenskap. Förtroende och öppenhet återspeglas i ledarskapet och i sättet hur vi möter varandra. Det ökar vår attraktionskraft som stad och arbetsgivare.

Som stad **förnyar vi oss hela tiden och lyckas hitta lösningar** på utmaningar och möjligheter i omvärlden.

VANDAS STADSSTRATEGI 2026–2029

Vi skapar en riktning och är ett föredöme. Vi påskyndar förnyelse och lärande i vårt arbete. Vi ställer upp ambitiösa mål och åstadkommer resultat. Vi ser till att vi har rätt kompetens i rätt tid.

Vi utmärker oss genom att vara unika och bygger vidare på våra styrkor. Vår stads mångfald är vår styrka. Vi ökar personalens kompetens och utvecklar våra arbetssätt och arbetsgemenskaper på ett mångsidigt sätt. Vi stärker delaktigheten hos olika grupper och skapar språk- och kulturmedvetna möjligheter till delaktighet.

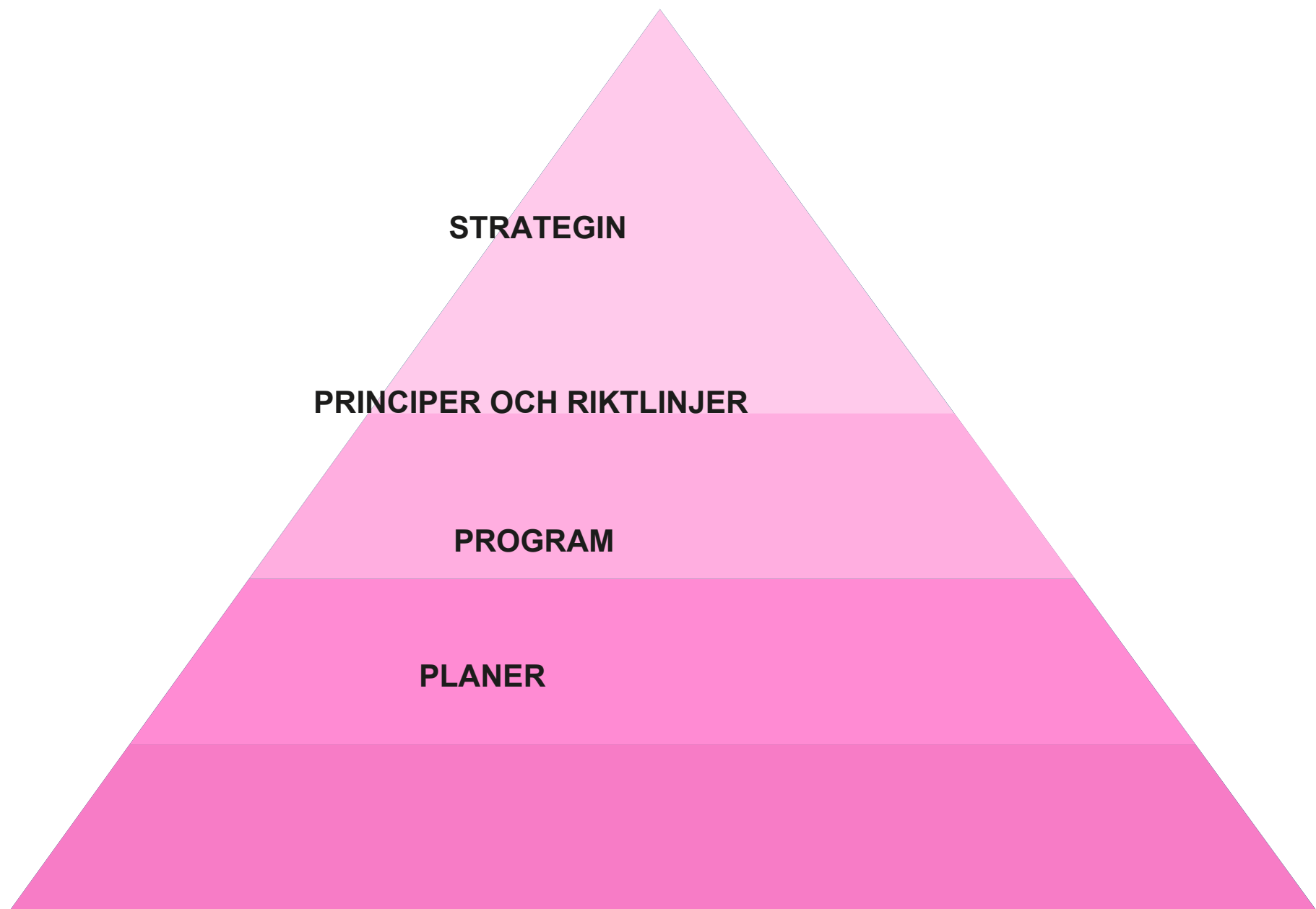
Vi arbetar systemiskt. Vi löser utmaningar tillsammans över verksamhetsområdesgränserna och förnyar vårt ledningssystem för att stödja detta. Vi vet hur vi kan utnyttja olika lokala, nationella och internationella nätverk i vår verksamhet. Vi förlitar oss på strategiska partner som kompletterar

vårt eget tjänsteutbud. Vi förstår helhetsbilden bakom vårt arbete. Vi samlar och sammanför information och fattar beslut baserat på kunskap och undersökningar. Vi utnyttjar framtidsprognostisering så att vi vid behov kan ändra vår verksamhet i rätt tid. Vårt helhetsinriktade arbetssätt hjälper oss att se hur våra tre viktiga mål i strategin påverkar varandra – och endast kan förverkligas tillsammans. Vi utför vårt arbete som en stad, ett Vanda.

PROGRAM OCH FÖRBINDELSER GENOM VILKA STRATEGIN FÖRVERKLIGAS

Vi förverkligar strategin genom strategiska program som omfattar alla verksamhetsområden, verksamhetsområdesspecifika genomförandeplaner, årliga mål som utarbetas i samband med budgeten och verksamhetsområdenas styrkort.

FÖRVERKLIGANDE OCH UPPFÖLJNING AV STRATEGIN

Strategiska program

Vi förverkligar strategin genom sex förändringsprogram. Vi lyckas med strategin när vi åstadkommer en målinriktad förändring inom dessa kunskapsbaserat utvalda programområden. De strategiska programmen är på stadsnivå och de leds över verksamhetsområdesgränserna. Vi utvecklar stadens ledningssystem och förmågor till stöd för att programmen ska lyckas. De strategiska programmen är:

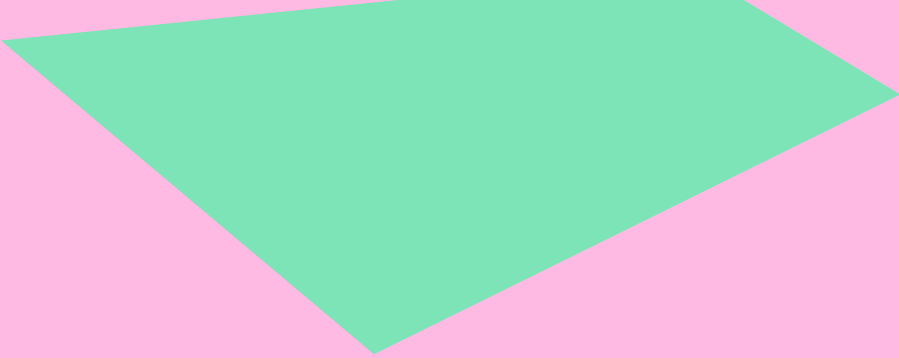
Utvärdering av strategin

Förändringsprogrammen täcker hela strategiperioden. Vi utarbetar de bindande målen årligen.

Vi gör en halvtidsutvärdering av strategin i mitten av strategiperioden 2027 och en slutlig utvärdering 2029. Vi utnyttjar utvärderingarna vid beredningen av nästa strategiperiod.

STRATEGIDOKUMENT

BAKGRUNDSMATERIAL TILL STRATEGIN

Beredningen av stadens strategi 2026–2029

- Omvärldsanalys och scenarier 2024
- Stadsfullmäktiges ekonomi- och strategiseminarier 22.8.2024 och 20–21.3.2025
- Ledningsgruppsbehandling, workshoppar inom verksamhetsområdena och beredning
- Personalens webbtankesmedja 2025
- Stadsfullmäktiges ekonomi- och strategiseminarium 28–29.8.2025
- Ekonomi- och strategikommittén som tillsatts av stadsstyrelsen 18.8, 9.9, 25.9, 22.10 och 10.11.2025
- Stadsstyrelsen 17.11, 1.12.2025 och 15.12.2025
- Stadsfullmäktiges beslut om strategin 26.1.2026
- Strategin träder i kraft från och med 1.2.2026

Invånarna, påverkansorganen och organisationerna deltar i beredningen

- Invånarnas deltagande, bland annat dialoger kring Vandas 50-årsjubileum
- Delegationen för mångkulturfrågor
- Ungdomsfullmäktige
- Svenska kommittén
- Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Påverkardagen
- Äldrerådet
- Påverkansorganens gemensamma workshop
- Strategikväll för organisationer

Bakgrundsmaterial till stadsstrategin

- Omvärldsanalys och scenarier 2024
- Stadsfullmäktiges ekonomi- och strategiseminarier material 22.8.2024, 20–21.3.2025 och 28–29.8.2025
- Personalens webbtankesmedja 2025
- Invånarnas deltagande, bland annat dialoger kring Vandas 50-årsjubileum och Påverkardagen för barn och unga 2024–2025
- Påverkansorganen (delegationen för mångkulturfrågor, svenska kommittén, rådet för personer med funktionsnedsättning och äldrerådet), ungdomsfullmäktige och strategikväll för organisationer, presentation av utkastet till strategi och remissdebatt, våren 2025
- Påverkansorganens gemensamma workshop 12.6.2025

vantaa.fi/strategia